

پایه به رزبونه وهی یوسف

په یدابوون ۳۰-۳۲

له وانه ی رابردووماندا، دهریاره ی یوسف فیژیوون، که وا یازدهمین کور بوو له کورپه کانی یاقوب. خویندمانه وه چۆن یوسف خه ونی بینی که رۆژیک له رۆژان براکانی کړنوشی بۆ ده بن. براکانی یوسف باوه رپیان پی نه کرد. به لّام، ئه مړۆ دهرانین چۆن خدا خه ونه کانی یوسفی هینایه دی به وا لی کردنی براکانی بیژن و کړنوشی بۆ بهرن.

وه ک فیژیوون، براگه وره کانی یوسف رقیان لی ده بووه وه و ده یانچه وسانده وه له بهر خه ونه کانی. له تورپه یی و هسودی خویاندا، زۆر لایان دا و وه ک کوپله یه ک فرۆشتیان به هندی بازگان که له نه وه ی ئیسماعیل بوون. ئیسماعیلیه کان یوسفیان برد بۆ میسر و فرۆشتیان به بهرپرسیکی لای فیرعه ون، پاشای میسر. سه باره ت به یوسف، ئه و خزمه تکاریکی دلّسۆز بوو له کاره که یدا، له بهر ئه وه ی له گه لّ خدا دا رۆیشت. یوسف هه روه ها زۆر قه شه نگ بوو، که وای له ژنی گه وره که ی کرد ته ماحی لی بکات، ویستی له گه لی بنوی. به لّام یوسف ئه و شته ی رت کرده وه وه به م شیوه یه وه لّامی ژنه که ی دایه وه: (ئیتیر چۆن ده بییت به دکارییه کی ئاوا گه وره بکه م و گوناوه بهرام بهر به خدا بکه م؟) که یوسف کاری خراپه ی رت کرده وه له گه لّ ئه و ژنه، ژنه که به خراپه باسی یوسفی کرد وای کرد بیخه نه زیندانه وه. به لّام، یوسف پیی باشت بوو بچیته زیندانه وه له وه ی خویشی له گوناوه ی کاتی ببینی. یوسف خودای له یه که م دانا له ژیان. بۆ ماوه ی دوو سالّ یوسف له زیندانداندا مایه وه، به لّام خدا ئه و ی له بیر نه کرد بوو.

ئیسیتاش با به رده وام بین له تهورات و بزانی چۆن خدا بارودۆخی یوسفی گوری. له سیپاره ی په یدابوون ده خوینین، به شی چل و یه ک. نووسراوه پیروژه کان ده فهرموئ: (په یدابوون ۴۱) ^۱ ئه وه بوو دوا ی دوو سالّ، فیرعه ون خه وی دی، که له لای رپووباری (نیل) وه ستاوه و ^۲ له رپووباره که وه حه وت مانگای رپوخسار جوان و گۆشتن هاتنه دهره وه و له مپرگه که دا که وتنه له وه ران. ^۳ هه روه ها ئه وه تا حه وت مانگای تر له دوا ی ئه مانه وه هاتنه دهره وه له رپووباره که، رپوخسار ناشرین و له ر و له لای مانگا کانه وه رپاوه ستان له سه ر که ناری رپووباره که. ^۴ ئینجا مانگا رپوخسار ناشرین و له رپه کان، حه وت مانگا رپوخسار جوان و گۆشتنه که یان خوارد. ئیتیر فیرعه ون به ئاگا هات. ^۵ دوا ی ئه وه نووسته وه و دیسان خه وی بینیه وه، که حه وت گولّه گه نم له لاسکیکه وه دهرچووه، قه له و و جوان. ^۶ هه روه ها ئه وه تا حه وت گولّه گه نم ی باریک و سووتا و به با ی رپۆژهلّات له دوا ی ئه مانه وه رپوواون. ^۷ ئینجا گولّه گه نمه باریکه کان حه وت گولّه گه نمه قه له و و پره که یان قووت دا. ئیتیر فیرعه ون خه بهری بووه، ئه وه تا خه وه. ^۸ ئه وه بوو سه ر له به یانی دلگران بوو، ئیتیر ناردی به دوا ی هه موو جادوو گهرانی میسر و هه موو دانا کاندیا و فیرعه ون خه وه که ی خو ی بۆ گپرا نه وه، به لّام که سیپک نه بوو له ناویان بۆ فیرعه ونی لیک بداته وه.

^۱ ئینجا سه رۆکی ساقییه کان قسه ی له گه لّ فیرعه ون دا کرد و وتی: (من ئه مړۆ هه له کانی خۆم دیته وه یاد. ^{۱۰} جاریک فیرعه ون له دوو خزمه تکاره که ی خو ی تووره بوو، جا من و سه رۆکی نانه واکانی خسته زیندانی مالی سه رۆکی پاسه وانه کان. ^{۱۱} ئینجا من و ئه و له یه ک شه ودا خه ومان بینی، خه وی هه ریه که مان لیکدانه وه به کی جیاوازی هه بوو له گه لّ ئه وی ترمان. ^{۱۲} له ویش کورپکی عیبرانیمان له گه لّ بوو که خزمه تکاری سه ردار ی پاسه وانا ن بوو. بۆ ئه ومان گپرا یه وه، ئه ویش هه ردوو خه وه که ی بۆ لیک داینه وه، بۆ هه ریه که مان به پیی خه وه که ی لیک دایه وه. ^{۱۳} ئیتیر ئه و چۆنی بۆ لیک داینه وه ئاوا رپوویدا. ئه وه بوو من گه رامه وه شوپنه که ی خۆم و ئه ویش هه لواسرا. ^{۱۴} فیرعه ونیش به دوا ی یوسفی نارد، ئیتیر خیرا له زیندانه وه هینایان. دوا ی ئه وه ی ته راشی کرد و جله کانی گۆری، هاته به رده م فیرعه ون. ^{۱۵} فیرعه ون به یوسفی وت: (خه ویکم بینیه و که س نییه لیک داینه وه، دهریاره ی تۆش بیستومه که خه و ده بیستیت تا لیک دایه وه.) ^{۱۶} یوسف وه لّامی فیرعه ونی دایه وه و وتی: (هی من نییه، به لکو خودایه وه لّامی ناشتی به خش به فیرعه ون دهدات.)

پاشان فیرعه ون باسی خه ونه که ی بۆ یوسف کرد. له پاش ئه وه به یوسفی وت، ^{۱۷} ئه مه م به جادوو گره کان وت، به لّام که س نه بوو بۆم رپوون بکاته وه. ^{۱۸} یوسفیش به فیرعه ونی وت: (خه ونه کانی فیرعه ون یه که و له یه ک ده چن. ئه وه ی خودا ده یکات به فیرعه ونی

پاگه یاند. ^{۳۱} حهوت مانگا جوانه که حهوت سالن. حهوت گولگه نمه جوانه کهش ههر حهوت سالن. یهک خهوه. ^{۳۲} حهوت مانگا له پ و ناشرینه کان به دوا یاندا هاتنه دهره وه ئه وه حهوت سالن. حهوت گولگه نمه باریک و سوو تا وه که به بای رۆزه لات، دهنه حهوت سالی برسیتی. ^{۳۸} (ئهمهش ئه وه یه که به فیرعه ونم وت، ئه وه ی خودا ده ی کات به فیرعه ونی نیشان دا. ^{۳۹} ئه وه تا حهوت سال دیت تیروته سه لیه کی مه زن له هه موو خاکی میسر دا ده بییت. ^{۳۰} ئینجا به دوا ی ئه ودا حهوت سالی برسیتی دیت که هه موو ئه و تیروته سه لیه له بیر ده باته وه که له خاکی میسر دا بووه. برسیتی خا که که ده فه وتییت. ^{۳۱} ئیتر به و تیروته سه لیه ی له خا که که دا بووه نازانریت، له بهر ئه و برسیتییه ی به دوا یدا دیت، چونکه زۆر گران ده بییت. ^{۳۲} سه باره ت به وهش که خه وه که دوو جار بۆ فیرعه ون دوو باره کرا وه ته وه له بهر ئه وه یه که ئه و کاره له لای خودا وه بریار درا وه، خوداش خیرایه له ئه نجامدانی. ^{۳۳} (ئیس تاش با فیرعه ون پیاوکی وردیین و دانا بیینی ت و له سه ر خاکی میسر داینی ت. ^{۳۴} با فیرعه ون سه ره رشتیارانی ش له سه ر زه و ی دانیت بۆ وه رگر تنی پینج یه کی دانه ویله ی خاکی میسر له حهوت سالی تیروته سه لیه که دا. ^{۳۵} ئیتر هه موو خوار دنی ئه م ساله باشانه ی که دیت کۆ ده که نه وه و گه نم له زۆر ده ستی فیرعه ون له عه مبار بکه ن، بۆ خوار دن له شاره کاندا و چاودیری بکه ن. ^{۳۶} ئه م خۆرا که ده بیته ئازو و قه ی خا که که بۆ ئه و حهوت ساله برسیتییه ی که له خاکی میسر دا ده بییت، ئیتر خا که که به برسیتی له نا و ناچیت.)

^{۳۷} ئه م قسانه له بهر چاوی فیرعه ون باش بوو، ههروه ها له بهر چاوی هه موو ده ستویوه نده که ی. ^{۳۸} فیرعه ون به ده ستویوه نده که ی وت: (ئایا که سیکی وه ک ئه م پیا وه مان ده ست ده که وی ت که رۆحی خودای تیدا بییت؟) ^{۳۹} ئینجا فیرعه ون به یوسفی وت: (دوا ی ئه وه ی خودا هه موو ئه مانه ی بۆت ئاشکرا کرد، ئیتر کوا له تۆ وردیینتر و دانتر. ^{۴۰} تۆ له سه ر ماله که ی من ده بییت، له ده می تۆ شه وه هه موو گه له که م پاسپار ده وه رده گرن، ته نه ا له ته ختی پاشایه تیدا له تۆ گه وره تر ده بم.) ^{۴۱} ئینجا فیرعه ون به یوسفی وت: (بپوانه ئه و تۆم دانا له سه ر هه موو خاکی میسر.) ^{۴۲} ئیتر فیرعه ون ئه نگوستیله که ی ده ستی خۆی دا که ند و کردیه ده ستی یوسف، ههروه ها جلوبه رگی که تانی ناسکی له بهر کرد و ته و قیکی زپیشی کرده ملی. ^{۴۳} پاشان سواری دووهم گالیسکه ی خۆی کرد و له پیشه وه بانگه وازیان کرد: (به چۆکدا بیین!) ئیتر داینا له سه ر هه موو خاکی میسر. ^{۴۴} ئینجا فیرعه ون به یوسفی وت: (من فیرعه ونم، به لام به ی قسه ی تۆ که س له هه موو خاکی میسر دا، نه ده ستی و نه پیی به رزنا کاته وه.) ^{۴۵} فیرعه ون یوسفی نا و نا (سافنه ت په عنیح)، ههروه ها (ئاسنه ت) ی کچی (پۆتی فه ره ع) ی کاهینی (ئۆن) ی داپی بییت به زنی. ئیتر یوسف چوه دهره وه بۆ سه ر خاکی میسر. ^{۴۶} ته منه ی یوسف سی سال بوو کاتیک له بهر ده م فیرعه ونی پاشای میسر وه ستا. یوسف لای فیرعه ون چوه دهره وه و به هه موو خاکی میسر دا تپه ری. ^{۴۷} له حهوت سالی تیروته سه لیه که دا زه و ی به پری به رو بوومی دا. ^{۴۸} جا یوسف هه موو خۆراکی ئه و حهوت ساله ی کۆ کرده وه که له خاکی میسر دا بوون، له هه موو شاریکدا خۆراکی دانا، خۆراکی ئه و کیلگانه ی له دهره وه ی شاره که بوون له ناوی داینا. ^{۴۹} یوسف گه نمی کۆ کرده وه وه ک لمی ده ریا، ئه وه نده زۆر ئیتر وازی له ژمار دنیان هیئا، چونکه له ژمار دن نه ده هاتن...

^{۵۰} ئه و حهوت ساله تیروته سه لیه ی له خاکی میسر دا بوو کۆتایی هات. ^{۵۱} ئینجا حهوت سالی برسیتییه که ده ستی پیکرد، وه ک یوسف وتبووی. برسیتی له هه موو زه ویدا بوو، به لام له هه موو خاکی میسر دا نان هه بوو. ^{۵۲} ئینجا هه موو زه و ی میسر برسیی بوو و خه لکه که هاواریان بۆ فیرعه ون برد بۆ نان. فیرعه ونیش به هه موو میسرییه کانی وت: (بپۆن بۆ لای یوسف، ئه وه ی ئه و پیتان ده لیت بیکه ن.) ^{۵۳} برسیتییه که هه موو پووی خا که که ی گرتوه، ئینجا یوسف هه موو عه مباره کانی کرده وه و به میسرییه کانی فرۆشت. برسیتییه که له خاکی میسر دا توندتر بوو. ^{۵۴} هه موو زه ویش هاتن بۆ میسر تا له یوسف گه نم بکرن، چونکه برسیتییه که له هه موو زه ویدا توند بوو.

(په یدا بوون ۴۲) ^۱ کاتیک یاقوب زانی که له میسر گه نم هه بوو، ئیتر یاقوب به کوره کانی خۆی وت: (بۆ سه یری یه کتری ده که ن؟) ^۲ ئینجا وتی: (ئه وه تا بیستومه له میسر گه نم هه یه. به ره و خوار بنه وه بۆ ئه و ی و له و ی بۆمان بکرن، تا بژین و نه مرین.) ^۳ ئیتر ده برای یوسف به ره و خوار بوونه وه بۆ کپینی گه نم له میسر. ^۴ به لام یاقوب بنیامینی برای یوسفی له گه ل براکانیدا نه نار، چونکه وتی نه وه ک تووشی به لایه ک بییت. ^۵ ئیتر کورانی ئیسرا ئیل هاتن بۆ کپینی گه نم له گه ل ئه وانه ی هاتبوون، چونکه برسیتی له خاکی که نعاندا بوو.

^۶ یوسف خۆی ده سه لاتار بوو به سه ر زه و ی، خۆی فرۆشیار بوو بۆ هه موو خه لکی زه و ی. ئینجا براکانی یوسف هاتن و پروه و زه و ی

کړنوشیان بۇ برد. ^۷ که یوسف سهیری براکانی خوی کرد، ناسینیوه. ئینجا خوی لیگوپین و به رهقی قسهی له گهل کردن و پیی وتن: (له کوپوه هاتوون؟) ئهوانیش وتیان: (له خاکی که نعانوه بۇ خوراک کړین.)
^۸ جا یوسف براکانی خوی ناسیوه، به لام ئهوان ئه میان نه ناسیوه. ^۹ ئینجا یوسف ئه و خهوانه ی هاتوه یاد که به ئهوانیه وهی دی بووی و پیی وتن: (ئپوه سیخوون! بۇ ئه وه هاتوون تا پروتی خا که به بینن.)

تی ده گه ی چی پرویدا؟ ده بینن برا گوره کانی یوسف کړنوشیان بۇ برا بچوکه که ی خویان یوسف برد، هره که زور له وه پیش خه ونی بینن بوو! کړنوشیان برد بۇ ئه م یوسفه ی که رقیان لی ده بووه وه و حاشایان لی کرد و ویستیان له کوتاییدا بیکوژن! یوسف یه کسه ر براکانی خوی ناسیوه، به لام ئه وان ئه ویان نه ناسیوه، له بهر ئه وه ی زیاتر له بیست سال بوو ئه ویان نه بینیبوو! له وانیه داهاتووماندا، چیرۆکی یوسف ته واو ده که یین و بزاین چوون خوی ئاشکرا ده کات بۇ براکانی.

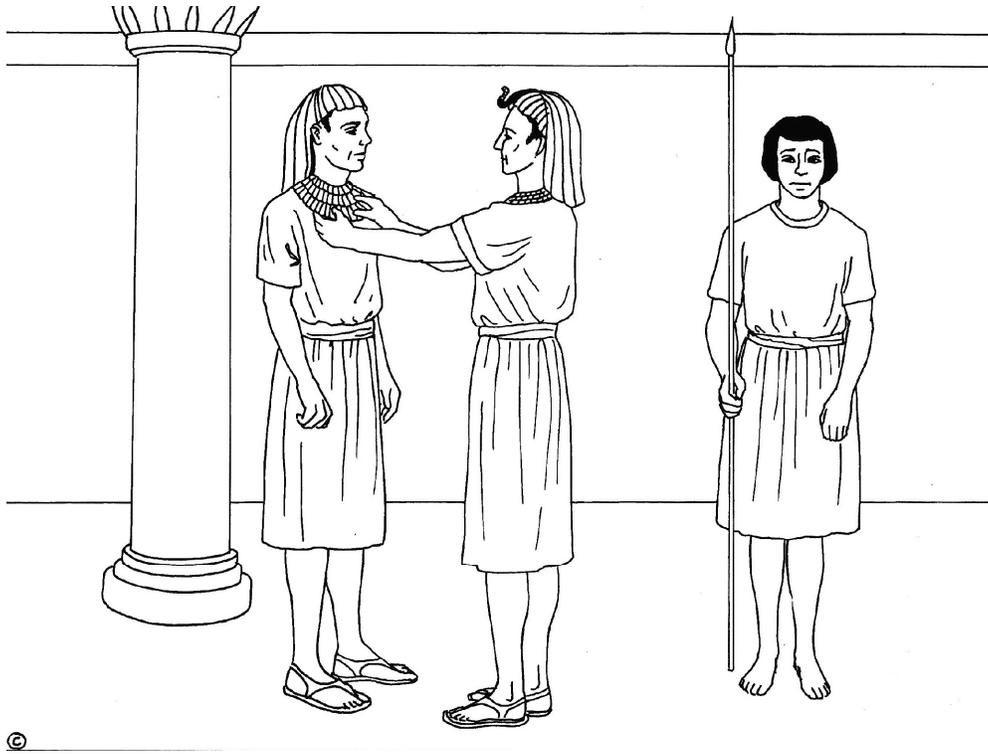
به لام ئه ی دهر باره ی په ندی ئه مړومان؟ خدا ده یه وی چی مان فیتر بکات له چیرۆکی یوسف و براکانی؟ خدا ده یه وی بزاین که ئه وه ی له نیوان یوسف و براکانی پروی دا هیما یکه بۇ ئه وه ی که پروده دات له نیوان پزگاری دهره ی جیهان و نه وه ی ئادم. ئه گه ر یه ک شتمان له بیر بیټ له وانیه ئه مړومان، دها ئه مه بیټ: یوسف سیبه ریټک (ویټنه یټک) بوو له پزگاری دهره که که خدا به لینی ناردنن دابوو بۇ جیهان. به لای که م سهد توخم (واتا پروداو، جیاوازی کردن) له نیوان چیرۆکی یوسف که وا هیما یه که (یا خود نیشانه یه که) به بۇ چیرۆکی پزگاری دهره که که وا هاته جیهانه وه له پاشی نزیکه ی هزار و هشت سهد سال. وا دیاریشه ئه و کاتمان نیه له م به رنامه یه دا باسی هه موو ئه و سهد خاله بکه یین - به لام سی له وانه باس ده که یین.

یه که م، زانیمان چوون برا گوره کانی یوسف، یوسف و خه ونه کانیا ن پرت کرده وه. رقیان لی بووه وه، سووکایه تی بیان پی کرد و ته نانه ت فروشتیان. هه مان شت له گهل پزگاری دهره که ی خدا ناردی بۇ جیهان پروی دا. خه لکی جیهان پزگاری دهره که و په یامه که یان پرت کرده وه - سووکایه تی بیان پی کرد، چه وساندیا نه وه، فروشتیان و ته نانه ت له خاچیشیان دا.

دووه م ویټنه ئه مه یه: خه لکی قیزیان له یوسف بووه وه، پشتیان تی کرد، به خرابی مامه له یان له گهل کرد و خستیانه زیندانه وه. پاشان له کاتی دیاری کراو له لایه ن خدا پاشای میسر یوسفی کرد به بهر زترین ده سه لاتداری هه موو خا که که، و به هه موو ئه وانیه ی پاگه یاند که دیانه وی له برسیتی و مردن پزگاریان بیټ: (پروون بۇ لای یوسف، پاریزگاری ژیان!) به هه مان شیوه، سه باره ت به پزگاری دهری جیهان که خدا ناردی به خواره وه، په روه رداگار خدا ده فهرموئ: پروون بۇ لای پزگاری دهره که که من ده ست نیشانم کردوه! ئه و پاریزه ری ژیا نه، ئه و سه رچاوه ی ژیا نه! ئه گه ر ملکه چی ئه و بن، ئه و هه رگیز جاریکی تر تووشی برسیتی ناین له دلټان و گیانتان ده ژی تاهه تا.

سیټه م جیاوازی کردن له نیوان یوسف و پزگاری دهره که شتیکی پیروزه. له کوتاییدا، براکانی یوسف مل که چی ده سه لاتی ئه و بوون. هیچ چاره یان نه بوو ته نها خویان فریده نه به رده ستی ئه و که سه ی که نکولییان لی کرد و شانازی نه بوونیا ن پی دهری! به هه مان شیوه، ووشه ی خدا پایده گه یینی که پزگاری دهره که، که تا ئه مړو زور خه لک نکولی و شانازی نه بوونی خویان دهره یین به رامبه ری، پروژیک له پروژان ده گه پیته وه جیهان بۇ ئه وه ی دادوه ری جیهان بکات له راستودرووستیدا. له و پروژا هه موو خه لکی جیهان کړتوش ده بن بۇ ئه و، هه موو که سیټک ده زانیت که ئه و ئه و یه که یه که خدا هه لیبژادوه وه ک پزگاری دهر و دادوه ری جیهان!

ئه ی دهر باره ی تو؟ ئایا ملکه چی پزگاری دهره که بویت که وا خدا ده ست نیشانی کردوه بۇ پاراستنی تو له دادوه ری تاهه تایی؟ یا خود جاری چاوه ری ده که ی تا ئه و کاته ی زور دره نگ ده بیټ، تا پروژی دادگایی - که وا به هیز وات لی ده کړیت کړتوشی بۇ به ری؟
 دها خوداش به رکه ت بکات و توانای تی گه یشتنت بداتی. ووشه ی خدا ده فهرموئ: (وشه ی پیغه مبه رانمان هه به و چه سپاوتره، چاک ده که ن ئه گه ر ئاگاداری بن، وه ک بۇ چرایه کی گه شاهه له شوینیکی تاریک) (۲ په ترؤس ۱: ۱۹)

گړنگترین پرسپاره کان بو ئەم وانیه:

۱. تۆ دهگه ی چی پرویدا دهرباره ی بوسف و براكانی؟
۲. به لام ئەی دهرباره ی پهندی ئەمرۆمان؟ خودا دهیه وی چیمان فیڤ بکات له چیڤۆکی یوسف و براكانی؟
۳. ئەی دهرباره ی تۆ؟ ئایا مل که چی پزگاری دهره که بویت که وا خودا دست نیشانی کردوه بو پاراستنی تۆ له دادوهری تاهه تایی؟ یاخود جاری چاوه پۆ ده که ی تا ئە و کاته ی زۆر درهنگ ده بیت، تا پۆژی دادگایی — که وا به هیز وات لی ده کریت کرپۆشی بو بهری؟
۴. ئایا بینیت چۆن فیرعون یوسف دانا له سه ره موو خاکی مسر و بالا به رزی کرد؟

یگی راست و دروستی:

وهزی خویننه وهی کتابی پیروژ

(۲۰۱۶)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013
Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئهم خویننه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خهش کراوه ته.

به رهه م هینه: کۆمه له ی پښتو راستو دروستی

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org